

Javaslat

Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 3. bekezdése (Az SZK Hivatalos Közlönye, 88/17., 27/18. sz. – másik törvény, 10/19., 27/18. - másik törvény, 6/20., 129/21. , 92/23. és 19/25. sz.), a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról és a közoktatási alapfokú iskolai hálózatról szóló aktus meghozatalának mércéiről szóló kormányrendelet 2. szakasza (Az SZK Hivatalos Közlönye, 21/18. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya 40. szakasz 75. pontja (Magyarkanizsa Község Hiv. Lapja, 2/20. sz. — egységes szerkezetbe foglalt szöveg) és a Magyarkanizsa község területén levő székhelyű közoktatási iskoláskor előtti intézmények 2026 és 2031 közötti időszakban működő hálózatról szóló aktust előkészítő tanulmány alapján a Magyar Nemzeti Tanácstól előzetesen beszerzett 2025. 12. 10-én kelt V/Z/268/2025 sz. véleményezéssel a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület a 2025. _____-én tartott ülésén meghozza az alábbi

RENDELET

A MAGYARKANIZSA KÖZSÉG TERÜLETÉN MŰKÖDŐ KÖZOKTATÁSI ISKOLÁSKOR ELŐTTI INTÉZMÉNYEK HÁLÓZATÁRÓL

1. szakasz

A Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról (a továbbiakban: iskoláskor előtti intézmények hálózata) szóló rendelet az iskoláskor előtti intézmények számát és területi elosztását, székhelyét és kihelyezett tagozatait — az iskoláskor előtti intézmény épületeit vagy egyéb tereit — állapítja meg jellegük és felépítésük szerint, méltányolva az iskoláskor előtti nevelés és oktatás céljait és elveit, valamint azt az igényt, hogy az intézményben és a helyben élő közösség körében rendelkezésre álló erőforrások optimálisan legyenek kihasználva a hat hónapostól az iskolába indulás előtti korosztályig terjedő iskoláskor előtti életkorú gyermekek nevelését és oktatását szolgáló tevékenység ellátására.

2. szakasz

A hat hónapostól az iskolába indulás előtti korosztályig terjedő iskoláskor előtti életkorú gyermekek nevelésének és oktatásának tevékenységét Magyarkanizsa község területén a Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézmény (székhelye: Magyarkanizsa, Karadorde u. 30) (a továbbiakban: iskoláskor előtti intézmény) látja el.

3. szakasz

A közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatát az iskoláskor előtti intézmény székhelyén és azon kívül működő tagozatok alkotják. Ezek:

Sorszám	Intézménynév és székhely	Gyermekek/ csoportok száma	Épület alapterülete	Működési forma
1.	Gyöngyszemeink központi épület Magyarkanizsa, Karadorde u. 30	133/6	820 m ²	3—5,5 évesek — egész és félnapközi IEP — egész napközi és négy órás
2.	Pitypang Magyarkanizsa, Széles u. 68	113/6	820 m ²	3—5,5 évesek — egész és félnapközi IEP — egész napközi és négy órás
3.	Napsugár Magyarkanizsa, Hunyadi János u. 42	54/3	269 m ²	1—3 évesek (bölcsőde) — egész napközi

4.	Napraforgó Horgos, Bartók Béla u. 3	133/6	820 m ²	1—3 évesek (bölcsőde) — egész napközi 3—5,5 éves — egész és félnapközi IEP — egész napközi és négy óras
5.	Szászszorszép Kis iac, Aran János u. 14	41/2	320 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP -négy óras
6.	Szivárvány Martonos, Szabadság tér 7	35/2	320 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP — négy óras
7.	Csillagszem Adorján, Tito m. u. 2	13/1	320 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP — négy óras
8.	Futrinka Oromhegyes, Nov. 29. u. 2	30/2	290 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP — négy óras
9.	Liliput Orom, Radnóti Miklós u. 5	32/2	240 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP — négy óras
10.	Kuckó Tóthfalu, Május 1. u. 10	21/1	335 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP — négy óras
11.	Bambi Velebit, Đura Mandarić u. 9	7/1	104 m ²	3—5,5 évesek — félnapközi IEP-négy óras
12.	Fejlesztő csoport- kihelyezett tagozat, Magyarkanizsa, Bolmány u. 10	-		Egyéni- a Tárcaközi bizottság véleményezése alapján

3. szakasz

Az iskoláskor előtti intézményben az előző szakasz 1. és 3. pontjában megállapított épületben a nevelő-
oktató munka szerb és magyar, a 11. pont szerinti épületben csak szerb, a többi pont szerinti épületben pedig
magyar nemzeti kisebbségi nyelven folyik.

4. szakasz

E rendelet elválaszthatatlan része a Magyarkanizsa község területén levő székhelyű közoktatási
iskoláskor előtti intézmények hálózatának 2026—2031. évi tervéről készült tanulmány.

5. szakasz

E rendelet hatályba lépésével hatályát veszti az iskoláskor előtti intézmények hálózatáról szóló
rendelet (Magyarkanizsa Község Hiv. Lapja, 1/19. sz.).

6. szakasz

Ez a rendelet a Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában való közzétételét követő nyolcadik napon
lép hatályba.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa község
Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület

Újvári Zsombor,
a Községi Képviselő-testület elnöke

Szám:
Kelt:
2025. _____
Magyarkanizsa

Indokolás

Jogalap: Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlőnye, 88/17., 27/18. sz. – másik törvény, 10/19., 27/18. - másik törvény, 6/20., 129/21. , 92/23. és 19/25. sz.), a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktus és a közoktatási alapfokú iskolai hálózatról szóló aktus meghozatalának mércéiről szóló kormányrendelet 2. szakasza (Az SZK Hivatalos Közlőnye, 21/18. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hiv. Lapja, 2/20. sz. — egységes szerkezetbe foglalt szöveg),

A meghozatal indoka: Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 1. bekezdése (Az SZK Hivatalos Közlőnye, 88/17., 27/18. sz. – másik törvény, 10/19., 27/18. - másik törvény, 6/20., 129/21., 92/23. és 19/25. sz.) (a továbbiakban: törvény) úgy rendelkezik, hogy a közintézmények számát, jelleg és felépítés szerint területi elosztását az intézményhálózatról szóló aktus veszi tervbe.

A törvény 104. szakasz 3. bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról és a közoktatási alapfokú iskolai hálózatról szóló aktust a helyi önkormányzat képviselő-testülete a Kormány által megállapított mércék alapján hozza meg.

A törvény 104. szakasz 4. bekezdése úgy rendelkezik, hogy amely helyi önkormányzatban nemzeti kisebbségi nyelv és írás is hivatalos használatban van, illetve amelyben nemzeti kisebbségi nyelven és írással is folyik oktató-nevelő munka, a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról és a közoktatási alapfokú iskolai hálózatról szóló aktus meghozatalához szükség van azon nemzeti kisebbségi nemzeti tanács előzetes véleményének kikérésére, amelynek nyelve és írása az adott helyi önkormányzatban hivatalos használatban van, illetve amelynek nyelven és írásával oktató-nevelő munka folyik.

Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 4. bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló rendelet javaslatát az előterjesztő véleményezésre megküldte a Magyar Nemzeti Tanácsnak, az pedig a 2025. 12. 10-én kelt V/Z/268/2025 sz. végzésével kedvezően véleményezte a Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló rendelet javaslatának elfogadását.

A Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktust a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról és a közoktatási alapfokú iskolai hálózatról szóló aktus meghozatalának mércéiről a Szerb Köztársaság Kormánya által hozott kormányrendelet 2. szakasza (Az SZK Hivatalos Közlőnye, 21/18. sz.) alapján azon nemzeti kisebbségi tanácsoktól kikért előzetes vélemény alapján hozza meg, amelyek nyelve és írása hivatalos használatban van, illetve amelyek nyelven és írásával oktató-nevelő munka folyik.

A kormányrendelet 2. szakaszában foglaltak úgy rendelkeznek, hogy az iskoláskor előtti intézmények számát, jelleg és felépítés szerinti területi elosztását a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktus veszi tervbe. A közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktus az intézmény székhelyén és a székhelyen kívül, kihelyezett tagozaton, iskoláskor előtti intézmény épületében vagy a törvénnyel összhangban kihelyezett tagozaton, iskoláskor előtti épületben vagy egyéb helyen működő közoktatási iskoláskor előtti intézményeket öleli fel. A közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktust méltányolva az iskoláskor előtti nevelés és oktatás céljait és elveit, valamint azt az igényt, hogy az intézményben és a helyben élő közösség körében rendelkezésre álló erőforrások optimálisan legyenek kihasználva — a helyi önkormányzat képviselő-testülete a földrajzi, népességi, művelődési, gazdasági, környezetvédelmi és egyéb jellemzőkkel összhangban hozza. Ugyanez a szakasz rögzíti a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatról szóló aktus meghozatalának mércéit is. Ezek:

- 1) az iskoláskor előtti nevelés és oktatás valamennyi formájához bármilyen alapon történő megkülönböztetés és kirekesztés nélkül mindenkinek azonos joga és hozzáférése legyen;
- 2) a megfelelő korosztályba tartozó gyermekek mindegyikére teljes körűen terjedjen ki a gyermekeket iskolára előkészítő, legalább 9 hónap időtartamú kötelező programja (iskola-előkészítő program)
- 3) 2025-ig a gyermekek 70%-át föl kell ölelni az iskoláskor előtti neveléssel és oktatással, ahogyan arról a Szerb Köztársaság ezredéves nemzeti fejlesztési céljai, más nemzeti dokumentumai és becikkelyezett nemzetközi egyezmények rendelkeznek;

- 4) minden helyi önkormányzatban legalább egy közoktatási iskoláskor előtti intézmény legyen;
- 5) a nevelőcsoportokat a törvénnyel összhangban, célszerűségi elv szerint kell alakítani;
- 6) méltányolni kell a családoknak azt az igényét, hogy az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programokat többféle időtartamban (egésznaposak, félnaposak és többnaposak), valamint egyéb munka- és szolgáltatásformákat vegyenek igénybe;
- 7) méltányolni kell a nemzetileg vegyes, valamint nemzeti kisebbségek által lakott területek helyi hagyományainak sajátosságait, valamint azt az alkotmányban szavatolt jogukat, hogy nemzeti kisebbségi nyelven részesüljenek iskoláskor előtti nevelésben és oktatásban.

Magyarkanizsa község területén a Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézmény folytatja a hat hónapostól az általános iskolába indulásig terjedő korosztályba tartozó életkorú iskoláskor előtti gyermekek nevelésének és oktatásának tevékenységét. Az iskoláskor előtti intézmények hálózata 12 épületből áll: a Magyarkanizsán levő központi óvodaépületből és a Magyarkanizsa, Horgos, Kispiac, Martonos, Adorján, Oromhegyes, Orom, Tóthfalu és Velebit településeken levő épületekből.

A 2025/26. működési évre az iskoláskor előtti intézménybe 618 gyermeket írtak be, a gyermeklétszám alapján 33 csoport alakult. A csoportonkénti gyermeklétszám 16. Valamennyi iskoláskor előtti intézményi épület zöldterülettel ellátott udvarral rendelkezik. A nevelő-oktató munka megfelelő méretű, gyermekbútorral, játékokkal és didaktikai eszközökkel felszerelt munkaszobákban folyik.

Ezekén kívül az iskoláskor előtti intézmény:

- fogyatékkal élő gyermekeket is bevon az iskoláskor előtti oktatásba, és gondoskodik a megfelelő nevelő-oktató munkáról és szocializációról, megadva az ehhez szükséges szaksegítséget;
- a szociálisan rászoruló környezetből jövő és a roma nemzetiségű gyermekeket is bekapcsolja az iskoláskor előtti oktatásba azzal a céllal, hogy kialakítsa körükben az iskoláskor előtti intézmény rendszeres látogatásának szokását, valamint a közösségbe való beilleszkedésre ösztönözze őket.

Végrehajtja és végrehajtási határidő: Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület — 12. ülés

A teljesítéshez szükséges pénzeszközök forrása: E rendelet végrehajtása a Szerb Köztársaság és a helyi önkormányzat költségvetését terhelő kiegészítő pénzeszközöket nem igényel. A magyarkanizsai községi költségvetés a törvénnyel összhangban előirányozza az iskoláskor előtti intézmények működésének pénzellátásához szükséges forrásokat.

Tanulmány

a Magyarakanizsa község területén levő székhelyű közoktatási iskoláskor előtti intézmények 2026–2031. időszakban működő hálózatról

I. Bevezető

A közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló aktus és a közoktatási alapfokú iskolák hálózataról szóló aktus meghozatalának mércéiről szóló kormányrendelet (Az SZK Hiv. Közlönye, 21/18. sz.) (a továbbiakban: kormányrendelet) alapján a helyi önkormányzat köteles az óvodahálózat fejlesztési tervét magában foglaló tanulmányt készíteni. Az iskoláskor előtti intézmények hálózatarának terve a Magyarkanizsa községben tapasztalható természetes szaporulati tendencia és népmozgások alapján készült el a fentiek szem előtt tartásával és attól vezérelve, hogy az Oktatási, Tudományos és Technológiai Fejlesztési Minisztérium a kormányrendelettel kijelölte a Szerb Köztársaság, autonóm tartomány vagy helyi önkormányzat alapította közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló aktus és a közoktatási alapfokú iskolák hálózataról szóló aktus meghozatalának mércéit. A lehetőségekre és igényekre való tekintettel valamennyi tényező részletes elemzését követően látott hozzá a munkacsoport a tanulmányjavaslat kidolgozásához.

A magyarkanizsai polgármester 003516396 2025 (kelt 2025. 08. 18-án) számú határozatával alakított munkacsoport kidolgozta a Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló tanulmány javaslatát. A Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatarának fejlesztési tervét magában foglaló tanulmány kidolgozásának vezérelve mindenekelőtt a kormányrendeletben megállapított mércék, a Magyarkanizsa község területén élő gyermekek érdekei és igényei, valamint az oktatási intézmények és a helyi önkormányzat kötelezettségei voltak. További, nem kevésbé fontos indíték volt a pedagógusi állashelyek megőrzése, mivel az utóbbi néhány évben Magyarkanizsa községben a tagozatszám ésszerűsítés révén optimális szintre csökkent, amely lehetővé teszi az oktatási rendszer zavartalan működését.

A jelen tanulmány kidolgozásának célja a Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló aktus meghozatalához szakmai és információs alap létrehozása. A közoktatási iskoláskor előtti intézmények új hálózatarának hozzá kell járulnia a nevelési és oktatási folyamat továbbfejlesztéséhez és előmozdításához azokkal az általános és különleges célokkal és szabványokkal összhangban, amelyeket erre a szakterületre az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 88/17. és 27/18. sz. 6/20, 129/21, 92/23 és 19/25 szám. – másik törvény) előír, és a szerb köztársaságbeli oktatás és nevelés 2020-ig terjedő fejlesztési stratégiája megállapít.

Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 3. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 88/17. és 27/18. sz. – másik törvény, 6/20, 129/21, 92/23 és 19/25 szám. – másik törvény) alapján a Szerb Köztársaság Kormánya rendeletet hozott a közoktatás iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló aktus és a közoktatási alapfokú iskolák hálózataról szóló aktus meghozatalának mércéiről. A kormányrendeletet 2018. március 16-án tartott ülésén hozta meg a kormány, és az az SZK Hivatalos Közlönyében 2018. 03. 19-én 21/18 számon jelent meg.

Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 4. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 88/17. és 27/18. sz. – másik törvény, 6/20, 129/21, 92/23 és 19/25 szám. – másik törvény) úgy rendelkezik, hogy abban a helyi önkormányzatban, amelyben nemzeti kisebbségi nyelv és írás is hivatalos használatban van, illetve nemzeti kisebbségi nyelven és írással is folyik oktató-nevelő munka, a közoktatási iskoláskor előtti intézmények és a közoktatási alapfokú iskolák hálózataról szóló aktus meghozatalához azon nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa előzetes véleményezésére is szükség van, amelynek nyelve és írása a helyi önkormányzatban hivatalos használatban van, illetve amelynek nyelvét és írását az oktató-nevelő munkában használják.

Jogalap

A tanulmány és a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózataról szóló aktus javaslata az oktatási szakterületet közvetlenül szabályozó alábbi hatályos jogszabályok alapján készült:

– Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény 104. szakasz 4. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 88/17. és 27/18. sz. – másik törvény, 6/20, 129/21, 92/23 és 19/25 szám. – másik törvény);

- Az iskoláskor előtti nevelésről és oktatásról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 18/10. és 101/17. sz. – másik törvény, 95/18 – másik törvény 10/19, 86/19 - másik törvény, 157/20 - másik törvény, 123/21 - másik törvény, 129/21 és 19/25 - másik törvény);
- A szerbiai oktatás 2030-ig terjedő fejlesztési stratégiája (Az SZK Hiv. Közlönye, 63/21. sz.);
- A nemzeti kisebbségi nemzeti tanácsokról szóló törvény (Az SZK Hiv. Közlönye, 72/09., 20/14. – AB-határozat, 55/14. és 47/18. sz.);
- Szabályzat az iskoláskor előtti intézményekben folyó nevelési és oktatási program gazdasági árának megállapításához szükséges mércékről (Az SZK Hivatalos Közlönye, 87/21. sz.);
- Szabályzat a gyermekintézmények működésének megkezdéséhez és tevékenységgyakorlásához szükséges részletes feltételekről (Az SZK Hiv. Közlönye, 1/01, 16/22 és 6/23. szám)

A tanulmány ezenkívül adatszinten ismerteti:

- a helyi önkormányzat által kijelölt iskoláskor előtti intézmények fölvevőkörzetében a teljes lakosság számát, a gyermekek létszámát és korosztályát;
- a térszíni sajátosságokat és térbeli kiterjedést, a települések nagyságát, a szabványszint alatti települések fennállását, az egyes települések egymástól való távolságát és közlekedési kapcsolatát, valamint a domb- és hegyvidéki és határ menti területek sajátosságait;
- a helyi önkormányzat gazdasági fejlettségi szintjét;
- a helyi hagyományok sajátosságait, a vegyes nemzetiségű és nemzeti kisebbségek által lakott területeket, valamint a művelődési intézmények és sportszervezetek fejlettségi szintjét.

II. Magyarkanizsa község jellemzőinek bemutatása

Magyarkanizsa község földrajzi adatai

Magyarkanizsa község Vajdaság Autonóm Tartományban Bácska északkeleti csücskében fekszik, az észak-bánáti körzethez tartozik. 400 km²-en terül el, és a dél-alföldi medencéhez tartozik. A Tisza jobb partján fekszik, központjának tengerszint feletti magassága 87 méter. Magyarkanizsa községet 13 település alkotja: Magyarkanizsa, Horgos, Kispiac, Martonos, Kishomok, Orom, Völgyes, Újfalu, Tóthfalu, Velebit, Ilonafalu, Oromhegyes és Adorján. Teljes területéből 88% áll mezőgazdasági művelés alatt. Magyarkanizsa községet keletről Törökkanizsa község, délről Zenta község, nyugatról Szabadka város határolja, Horgos település területén pedig a Magyarországra vezető határátkelő áll. Törökkanizsa és Magyarkanizsa község között a Tisza folyó a természetes határ.

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint a község lélekszáma 25.343. Nemzeti összetétel tekintetében a község lakosságának többsége magyar nemzetiségű (85,1%), a szerbek aránya 7,2%, a romáké 2,3%. Magyarkanizsa község többnemzetiségű; az előbbieken kívül a község területén kisebb számban élnek még szlovákok, horvátok, románok, oroszok, németek és bosnyákok.

Magyarkanizsa községben a tanulók oktatása 10 épületet felölelő 3 általános és 1 középiskolában folyik, valamint a 11 épületben működő iskoláskor előtti intézményben

Település neve	Lakosságszám
Magyar-kanizsa és Ilonafalu	8067 + 175
Martonos és Kishomok	1429 +94
Kispiac	1412
Horgos	4608
Velebit	244
Adorján	792
Oromhegyes	1433
Tóthfalu	478
Orom és Újfalu	1128 +96
Völgyes	236

A szü-
letés-
szám
demo-
gráfiai
adatai
Ma-
gyar-
kani-
zsa
köz-
ség-
ben

A szü-
letés-
szám

alakulása Magyar-kanizsa községben 2007 és 2017 között

TELEPÜLÉSNEV	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
MAGYARKANIZSA	81	83	67	78	68	61	67	64	49	63	55
HORGOS	42	41	30	34	43	44	44	47	44	47	45
KISPIAC	11	15	14	16	7	11	14	7	8	8	9
MARTONOS	16	15	15	14	14	18	12	16	14	14	15
VELEBIT – ZIMONIC	4	3	5	3	1	4	1				
OROM	8	13	12	10	7	13	8	7	5	5	9
TÓTHFALU	4	5	3	4	6	1	4	7	6	2	5
ADORJÁN	13	11	9	8	5	7	4	13	4	3	3
OROMHEGYES	3	8	11	14	9	13	11	16	9	10	9
Összesen:	182	194	166	181	160	172	165	177	139	152	150

Magyar-kanizsa története és gazdasági jellemzői

Magyar-kanizsa története a bronzkorban kezdődik, de Oromhegyes területén a neolitikumra, illetve kőkorra visszavezető nyomok is felbukkantak. Írásos forrásokban Kanizsát 896-ban lakott helyként említik, amikor a magyarok itt átkeltek a folyón, hogy ezt a területet elragadják Glad bolgár hercegtől.

Adorján településről a XII., Martonosról a XIII., Hortgosról pedig a XVI. század elején esik említés. Török uralom alatt volt egészen 1686-ig, amikor a történelmi Magyarország legnagyobb részét, így ezt a térséget is felszabadították.

1700-ban betagozódik a Tiszai Határőrvidékbe, és az Ókanizsa nevet kapja.

Magyar-kanizsa a XIX. században a tiszai rév jóvoltából fejlődésnek indul, de az mégsem olyan gyors, mint Hortgosé, amely már akkor fontos kereszteződőpontja volt a Szeged és Szabadka közötti útnak. 1904-ben a Magyar-kanizsa nevet kapja, 1908-ban pedig városi rangra emelkedik.

A gazdaságilag egyre erősödő városban a XX. század elején megépül a hévízes gyógyfürdő, a városháza, a tóthfalusi templom. A település fejlődését megtöri az első világháború, amelyben Magyar-kanizsa 500 lakosát veszíti el. A háború után a községbe Likából és Boszniából települ be lakosság, új településként létrejön Velebit, majd később Ilonafalu (Zimonić).

A második világháború viharos és gyökeres változásokat hoz, de egészen a XX. század hatvanas éveig demográfiai és gazdasági szerkezete változatlan marad. Akkor gazdasági fölemelkedés veszi kezdetét mind a gyáripárban, mind a gazdaságban. Korszerű utak épülnek, kezdetét veszi a kőolaj-kitermelés.

1970-ben a tiszai árvíz után megépül az új híd, és fejlődésnek indul az építőipar, az építőanyag-gyártás, a fémipar és a szigetelőanyag-gyártás. A területen jelentős a fa-, a textil- és az élelmiszeripar, benne a malmokkal. Ugyancsak fejlődik a mezőgazdaság és az állattenyésztés. A község területén a legnagyobb üzemek: a Keramika csempegyár, a FIM szigetelőanyag-gyár és a horgosi Vitamin paprikafeldolgozó.

Magyarkanizsa község erőforrásai

Magyarkanizsa községben a Köztársasági Statisztikai Intézet által 2023-ban az őstermelői gazdaságok körében lebonyolított összeírás hivatalos adatai szerint mezőgazdasági földeket 2.495 gazdaság művel. A község területén legnagyobb a szántók és kertek részaránya, a leggyakrabban termelt haszonnövény a kukorica (2.263 őstermelői gazdaságban), ezt követi a búza és a tönkölybúza (1.584 gazdaságban), majd az árpa (636) és a lucerna (505).

A gazdaságok túlnyomó többségét a családiak (99,22%) adják, a többit jogi személyek.

Összesen 241 gazdaság folytat vegyes szántóföldi növénytermesztést, 338 a szántóföldi növénytermesztést sertés- és baromfitenyésztéssel kombinálja, de a legtöbbjük gabonafélékre szakosodott (799). A 2023-as adatok szerint mezőgazdasággal Magyarkanizsa községben 2480 bejegyzett családi gazdaság van. Az őstermelői gazdaságot vezetőik nemek szerinti megoszlásban a férfiak vannak többségben (1650), a nők pedig (30). Egyéni vállalkozók 98-an (ebből 73 férfi és 25 nő)

Határ menti község lévén megfelelő sajátosságokkal bír, mivel a község területén található Európa felé az egyik legforgalmasabb ki- és belépő határátkelő, a horgosi. Nagy forgalmat bonyolít Magyarország felé a Tiszán található folyami határátkelő is. Szabadkától mért távolsága 40, Újvidéktől 120, Belgrádtól 200 km. A község a 46° 04' északi földrajzi szélességen és a 20° 03' földrajzi hosszúságon fekszik. Éghajlata mérsékelt kontinentális, ami annyit jelent, hogy a nyarak melegek, a telek viszont hidegek. A talaj földalaktani összetételében több egység megjelenik: a tiszai hordalékos síkság, a löszterasz, a Szabadkai-homokvidék és a Bácskai-löszfennsík.

A terület legjelentősebb vízrajzi összetevője a Körös patak, valamint néhány kisebb tó. A Magyarkanizsa község területén előtörő termálvíz 1140 méter mélységből érkezik, és eléri a 72°C-ot, így az gyógykezelési célra hasznosítható.

A Szelevényi-puszták Különleges Természeti Rezervátum 1997 óta védelem alatt áll. Tíz területet fog egybe, amelyeket szikesek és szettyepi vegetációjú töredékeket is magukban foglaló vizenyős kaszálók alkotnak, maga Szelevényi-erdő pedig erdei növényzetű. A Kamarás Természetvédelmi Terület nedves élőhelyek együttese, amelyet a Szabadka–horgosi-homokvidék, löszterasz és a tiszai hordalékos síkság alkot.

Magyarkanizsa község sportjának jellemzői

Magyarkanizsa község területén a Sportszövetség feladata a sport és a sporttevékenységek egybefogása. A sportszövetségben 50 bejegyzett, illetve 41 aktív egyesület tömörül, mintegy 3000 sportolóval Magyarkanizsa község területén, akik 25 sportágat űznek; ezek: atlétika, labdarúgás, kosárlabda, kézilabda, kajak, teke, ökölvívás, karate, cselgáncs, aikidó, sakk, sporthorgászat, siklóernyőzés, torna, kispályás labdarúgás, úszás, céllövészet stb. A Magyarkanizsai Sportszövetség a tagszervezeteivel együttműködve sportversenyeket és szabadidősport-tevékenységeket szervez, vagy segíti a szervezésüket; hozzásegíti tagjait nemzetközi versenyeken való részvételhez; az iskolás és iskoláskor előtti korosztály számára szabadidősport-tevékenységeket szervez, és közreműködik a szervezésükben. Magyarkanizsa községben a sportegyesületek és a lakosság használatba vette a legkorszerűbb felszereléssel és kellékekkel ellátott megújult szabadidősport-központot.

III. A község területén működő közoktatási iskoláskor előtti oktatási és nevelési intézmények ismertetése

Az iskoláskor előtti nevelés és oktatás Magyarkanizsa község területén

Az iskoláskor előtti intézmény létrejötte mintegy 150 évre nyúlik vissza, 1867-be, amikor az Ókanizsai Városi Tanács úgy dönt, hogy Horváth András okleveles pedagógustól, az első iskoláskor előtti intézmény, a „Kiseddóvó Intézet” alapítójától átveszi az intézmény fenntartójának szerepét, így az ettől kezdve mindenki számára hozzáférhetővé válik. Az óvoda a mai Bolmány utcában állt, hároméves kortól egészen az iskoláskor eléréséig látogatták a gyermekek. Később megnyílik az első óvoda 1889-ben Horgoson, 1898-ban pedig Martonoson. 1919-ben, az Osztrák-Magyar-Monarchia szétesésével a Szerb–Horvát–Szlovén Királyság új működési és bérezési modellt kínált föl minden nevelőintézménynek.

1941. április 6. után a második világháború vihara térségünket is elérte, és attól a tavasztól kezdve mindhárom óvoda beszüntette a működését.

1953. január 1-jét tekintjük az önálló magyarkanizsai iskoláskor előtti intézmény létrehozása napjának. Igazgatónak Aleksandra Vasiljevet nevezik ki. Az intézmény hivatalos neve: Kanizsai Városi Népbizottság Gyermekjátszodája. A tevékenység akkor hat tagozaton folyt.

1961-ben az intézmény új nevet kap: Poletarac Óvoda, Kanizsa. Ezt követően 1988-ig a Kanizsai Október 8. Oktatási és Nevelési Munkaszervezet Kanizsai Iskoláskor Előtti Nevelési t.f. Tmasz néven vezetik. Kanizsa község a Szerb Köztársaság területén levő valamennyi önkormányzathoz hasonlóan a gyermekekről való társadalmi gondoskodásról szóló törvény 45. szakasz 2. bekezdése (Az SZK Hiv. Közlönye, 42/92., 29/93., 53/93., 67/93. és 28/94. sz.) alapján köteles volt a gyermekekről való társadalmi gondoskodást folytató iskoláskor előtti intézményt alapítani, amely megszervezi az iskoláskor előtti korosztályba tartozó gyermekek tartózkodását, óvodai nevelését és oktatását, valamint megelőző egészségvédelmét.

Kanizsa község az 1993. aug. 17- képviselő-testületi ülésen rendeletet hozott a Poletarac Óvoda Iskoláskor Előtti Intézmény létrehozásáról, amelynek székhelye Karađorđe u. 30 szám alatt van. A 2011. október 31-i magyarkanizsai községi képviselő-testületi ülés a Poletarac Óvoda Iskoláskor Előtti Intézmény alapításáról és szervezetéről szóló rendelet módosításáról és kiegészítéséről hozott rendelettel az intézmény nevét Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézményre változtatta.

Az intézmény az iskoláskor előtti korosztályba tartozó gyermekek óvodai nevelésével és oktatásával kapcsolatos tevékenységet folytat, Magyarkanizsa község pedig az intézmény alapítójaként a Szerb Köztársaság területén hatályos törvényi jogszabályokkal összhangban gondoskodik az intézmény működtetéséről, valamint az intézmény működéséhez szükséges feltételek megteremtéséről.

A Gyöngyszemeink közoktatási iskoláskor előtti intézmény 11 épületet ölel fel: Magyarkanizsán a Gyöngyszemeink épületben van az intézmény székhelye, ezenkívül itt működik a Pitypang és a Napsugár épület, Horgoson a Napraforgó, Kispiacon a Százszorszép, Martonoson a Szivárvány, Adorjánon a Csillagszem, Oromhegyesen a Futrinka, Oromon a Liliput, Tóthfaluban a Kuckó és Velebiten a Bambi.

A Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézmény az egész község területén az iskoláskor előtti korosztályba tartozó gyermekek óvodai nevelésének és oktatásának tevékenységét végzi. E tevékenység körében gondoskodik az óvodás korú gyermekek étkeztetéséről, gondozásáról, megelőző egészség- és szociális védelméről. Az intézmény által a felsorolt meghatározó tevékenységeken kívül ellátott kiegészítő tevékenységek: a gyermekekről való napi gondoskodás (játsszósarok), egyéb ételkészítés és -felszolgálat (szolgáltató főzés) és testápoló- és -fenntartó tevékenység (sószoba).

A Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózata

Magyarkanizsa község területén az iskoláskor előtti nevelés és oktatás a hat hónapos korosztálytól az iskolába indulás előtti korosztályig terjed, és az iskoláskor előtti nevelési és oktatási program alapjaival összhangban közoktatási iskoláskor előtti intézményekben folyik.

Magyarkanizsa község területén a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatát, illetve a közoktatási iskoláskor előtti intézmények épületeinek, nevelőcsoportjainak számát és területi eloszlását az alábbiak alkotják:

A közoktatási iskoláskor előtti intézmények, illetve iskoláskor előtti nevelési és oktatási épületek

Sor-szám	Intézménynév és székhely	Működési forma
1.	Gyöngyszemeink Központi épület Magyarokanizsa, Karađorđe u. 30	3–5,5 évesek – egész és félnapközi IEP – egész napközi és négyórás
2.	Pitypang épület Magyarokanizsa, Széles u. 98	3–5,5 évesek – egész és félnapközi IEP – egész napközi és négyórás
3.	Napsugár épület Magyarokanizsa, Hunyadi János u. 42	1–3 évesek (bölcsőde) – egész napközi
4.	Napraforgó Horgos, Bartók Béla u. 3	1–3 évesek (bölcsőde) – egész napközi 3–5,5 éves – egész és félnapközi IEP – egész napközi és négyórás
5.	Százszorszép Kispiac, Arany János u. 14	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
6.	Szivárvány Martonos, Szabadság tér 7	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
7.	Csillagszem Adorján, Tito m. u. 2	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
8.	Futrinka Oromhegyes, Nov. 29. u. 2	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
9.	Liliput Orom, Radnóti Miklós u. 5	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
10.	Kuckó Tóthfalu, Május 1. u. 1	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
11.	Bambi Velebit, Đura Mandarić u. 9	3–5,5 évesek – félnapközi IEP – négyórás
12.	Fejlesztő csoport – kihelyezett tagozat Magyarokanizsa, Bolmány u. 10	Egyénre szabottan – az illetékes szakbizottság véleménye alapján

A Magyarokanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatának fejlesztési terve

A Magyarokanizsa községben 2014 és 2024 között született gyermekek számának alakulása

A Magyarokanizsa község területén született gyermekek száma 2014 és 2014 között

Naptári év	Születések száma
2014	182
2015	194
2016	166
2017	181
2018	160
2019	172
2020	165
2021	177
2022	139
2023	152
2024	150

Forrás: Magyarokanizsai Egészségház

A 2014 és 2024 között született gyermekek évenkénti átlagszáma 167.

A 2014 és 2024 között Magyarkanizsa község területén évenként született gyermekek száma a legalacsonyabb 139 (2022-ben) és a legmagasabb 194 (2015-ben) között mozog.

A közoktatási iskoláskor előtti intézménybe íratott gyermekek összlétszáma a 2019/2020.-tól a 2025/2026. működési évig, a következő 5 év előrejelzésével

A Magyarkanizsa község területén működő közoktatási iskoláskor előtti intézményekbe a gyermekeket hathónapos koruktól az általános iskola első osztályába indulásig terjedő időszakra íratják be. A beíratás ideje a mindenkori folyó év május hónapja.

A Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézménybe Magyarkanizsa község területén a 2011/12-től a 2018/19. működési évig beíratott gyermekek száma a következő 5 év előrejelzésével:

Működési év	Beíratott gyermekek száma
2019/2020	556
2020/2021	582
2021/2022	622
2022/2023	595
2023/2024	602
2024/2025	607
2025/2026	618
2026/2027*	633
2027/2028*	648
2028/2029*	663
2029/2030*	678
2030/2031*	693

* Előrejelzés az elkövetkező 5 évre

A 2025/2026. működési évben Magyarkanizsa község területén a Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézménybe 618 gyermeket íratnak be 33 csoportra, egyéves kortól az általános iskola első osztályába indulásig terjedően.

Az előző 2024/2025. működési évhez képest, amikor 607 gyermeket íratnak 31 csoportra, az állapítható meg, hogy az óvodai gyermeklétszám nőtt, különösen Magyarkanizsa és Horgos településen.

Az iskoláskor előtti közoktatási intézményhálózat fejlesztési terve

Az iskoláskor előtti hálózat következő öt évi fejlesztése

A közoktatási iskoláskor előtti intézményhálózat következő öt évre szóló fejlesztési terve a következő megállapításokra és következtetésekre támaszkodik:

1. Valamennyi mérvado paraméter alapján felelősegteljesen és következetesen kell fáradozni a közoktatási iskoláskor előtti intézmények hálózatának további fejlesztésének tervezésén, hogy az az adott helybeli közösség földrajzi, demográfiai, művelődési, gazdasági, környezetvédelmi, és egyéb jellemzőivel összhangban egyforma jogosultságot és hozzáférést tegyen lehetővé az oktatáshoz és neveléshez minden gyermek számára, megkülönböztetés és kirekesztés nélkül, az iskolai előkészítő korosztályba tartozó gyermekek összességének (100%-ának) felölelésével, a 3 és 5 év közötti gyermekek felölelésének növelésével.
2. A gyermekekről községi szintű adatbázist kell létesíteni, számba venni a rendszeren kívül maradó gyermekeket, különösen a falun és távol eső tanyákon élő gyermekeket.
3. Az iskoláskor előtti intézményekben gondoskodni kell olyan különfeltételek biztosításáról, mint: a nagyobb távolságra fekvő intézménybe való ingázás, a nevelő-oktató munkának helyet adó helyiségek fizikai megközelíthetősége, illetve elérhetősége, műszaki

segédeszközök igénybevétele, adaptált infokommunikációs eszközök igénybevétele, személyi segítő közreműködése, gyermekek korai fejlesztésével foglalkozó szakemberek bevonása stb.

4. A közvélemény érzékenyítése a gyermekek korai tanulásának, fejlesztésének, szocializációjának és az iskoláskor előtti nevelési és oktatási programokba való bekapcsolásának jelentősége iránt.
5. Az összes begyűjtött adatot különböztetve kell vezetni, hogy teljes körű elemzést lehessen folytatni annak feltárására, hogy mennyire hozzáférhető, hatékony és színvonalas az oktatás (miként fest az oktatás a sajátos alcsoportokban, pl. faluhelyen, szegény családokban, roma és fejlődési nehézségekkel küzdő, fejlődési nehézségekkel küzdő gyermekek körében stb).
6. A község kisebb településein működő óvodákat, ahol csak lehetséges, meg kellene tartani akkor is, ha azok teljes mértékben nem is teljesítik az előírányzott szabványokat. Az ilyen óvodák fennmaradása az őket befogadó közeg demográfiai helyzetétől függ, de az is nyilvánvaló, hogy az oktatási intézmények megszűnése a helybeli közösségben csak felgyorsítja a kedvezőtlen demográfiai folyamatokat, hiszen több ízben tanúi lehettünk, hogy ha egy település iskola és óvoda nélkül marad, akkor gyorsan elhagyja a lakosság is.
7. Az előttünk álló időszakban tevékenyen figyelemmel kell kísérni az iskoláskor előtti neveléshez és oktatáshoz kapcsolódó állami szintű fejlesztési programokat és projekteket is, folyamatosan elemezni a Magyarok Nagyasszonya Község területén lejátszódó társadalmi-gazdasági és demográfiai folyamatokat.

MAGYAR NEMZETI TANÁCS
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG
Szerb Köztársaság
Iratszám: V/Z/268/2025.
Szabadka, 2025. december 10.

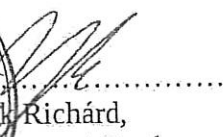
Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 88/2017., 27/2018. – másik törvény, 10/2019., 27/2018. – másik törvény, 6/2020., 129/2021., 92/2023. szám és 19/2025.) 104. szakaszának 4. bekezdése, A nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsairól szóló törvény (Szerb Köztársaság Hivatalos Közlönye, 72/2009., 20/2014. – AB döntés, 55/2014. és 47/2018. szám) 15. szakasza 1. bekezdése 3) pontjának 1. alpontja, A Magyar Nemzeti Tanács alapszabálya (meghozva 2018. december 10-én az M/H/7/2018. iratszám alatt) 14. szakasza 1. bekezdésének h) pontja és A Magyar Nemzeti Tanács Végrehajtó Bizottsága feladatkörének meghatározásáról szóló határozata (meghozva 2018. december 10-én az M/H/9/2018. iratszám alatt) 1. szakaszának 1. bekezdése alapján a Magyar Nemzeti Tanács (a továbbiakban: Tanács) Végrehajtó Bizottsága 2025. december 10-ei ülésén meghozta a következő

ZÁRADÉKOT
A MAGYARKANIZSA KÖZSÉGI ISKOLÁSKOR ELŐTTI INTÉZMÉNYEK
HÁLÓZATÁNAK VÉLEMÉNYEZÉSE KAPCSÁN

A Végrehajtó Bizottság támogatja a javasolt Magyarkanizsa községi iskoláskor előtti intézmények hálózatának meghozatalát.

Indokolás

Magyarkanizsa Község Képviselő-testületének 2025. december 5-én beérkezett kérelme alapján a Tanács Végrehajtó Bizottsága a rendelkező részben leírt döntést hozta meg.

Húgyik Richárd,
a Magyar Nemzeti Tanács
Végrehajtó Bizottságának elnöke